

ENY OGŁOSZENI: Na 1 stronie wiersz nonparelony mk. 90—na III stronie mk. 75 — na IV stronie mk. 50 — Nadesłane za wiersz garbontowy mk. 125— Drobne ogłoszenie po mk. 10 za wyraz. Najmniejsze drobne ogłoszenie mk. 100. Ogłoszenia pozarządowe o 50 proc. zagraniczne 100% drożej

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja główna mieści się pod Nr. 4 przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.

Przebieg wynosi: Z odnośnikiem miesięcznym

mk. 200.

Z przebiegką pocztową mk. 250 miesięcznie

Oddziały własne: W Będzinie, w Dąbrowie i w Szopienicach na G. Śląsku.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Będzin, Sienkiewicza 8, Telefon 78.

Będzin, Małachowskiego 8, Telefon 84.

Sosnowiec, Piłsudskiego 4, Telefon 64.

SOSNOWIEC

KINO „OAZA”

Dziś

Buffalo i Bill

serja II-ga.

Anons: Od poniedziałku 2 stycznia r. b. Najwspanialszy film sezonu „KRZYK” podług powieści Przybyszewskiego. Wstrząsający dramat w 6 cz. w wykonaniu warszawskich artystów.

SFINKS

Od 27-go grudnia do 1 stycz. Wystąpi słynna polska artystka filmowa Pola Negri w obrazie p. t.

„Violetta”

dramat w 6 częściach.

Anons: Od 2-go stycznia. „Los się mści” w roli głównej Mozuchin i Lisienko.

KINO „ZACISZE”

Od 27 do 2 stycznia.

DO LORETTA

Ostatnie słowo kino-techniki i kino-reżyserji obraz w 5 cz. z gwiazdą włoskich ekranów Diomira Jakobini

Anons: Od 3 stycznia.

„IJOLA”

podług dzieła Żuławskiego.

BĘDZIN

Kino „CORSO”

Od poniedziałku 26-go grudnia Wielkie widowisko filmowe II serja

Cud nad Wisłą

Powrócił z wojska

Dr. LUFTSPRINGER

Choroby skórne i weneryczne, badania mikroskopowe, badanie krwi (Wassermann)

Przyjmuje od 9—12 i od 6—8

Panie 5—6

Sosnowiec,

ul. Modrzejska 39

II-gie piętro

Dr. Falkowski

przyjmuje w dni powszednie od godz. 3 i pół — 5 pp.

Od dnia 10 stycznia tylko w soboty i niedzielnie.

Sosnowiec ul. Warszawska 6.

Powrócił

Dr. K. TROPFAUER

Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka lek., badania mikroskop. Przyjmuje od 10 — 1 r. i od 5—7, w. Panie od 4—5 w.

SOSNOWIEC, ul. Małachowskiego 5 parter, (Targowa 2)

Dr. H. Grodziński

b. lekarz szpitala chorób wenerycznych i skórnych.

Choroby weneryczne, skórne, i moczopłciowe

Przyjmuje od 11—1 i od 6—8

Panie od 5—6 po poł.

Sosnowiec,

Kowalska nr. 2 m. 7 (II piętro)

s. + p.

CZESŁAW SZELIGOWSKI

Magazynier Młyna T wa hr. „Renard”, po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami, zmarł dn. 29-XII 1921 r. przeżywszy lat 52.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Piekarskiej Nr. 8, do kościoła parafialnego w Starym Sielcu, odbędzie się w piątek dn. 30 grudnia o godz. 6 po południu. Nabożeństwo żałobne w sobotę 31 grudnia o godz. 9 rano, pogrzeb o godz. 3 popoł. tegoż dnia z kościoła na cmentarz w Sosnowcu.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych, kolegów, przyjaciół i życzliwych stróżów

Rodzina.

O kwestji wschodniej Małopolski.

(Socjalista dr. Henryn Löwenherz).

W ostatnich tygodniach nie otrzymałem żadnej informacji o stanie t. zw. sprawy wschodniej Małopolski i o wiadomościach, które przynosiły niektóre pisma. Nie wiem też, czy i kiedy sprawa ta będzie omawiana. Wiem tylko, że od lat kilku karmią nas wiadomościami, jakoby ostateczne jej załatwienie miało nastąpić w najbliższych dniach. Dlatego też do wciąż powtarzających się przepowiedni odnoszę się sceptycznie. Natomiast jest dla mnie pewnikiem, że wschodnia część Małopolski, czyli t. zw. Galicja wschodnia jest częścią składową państwa polskiego i chyba żaden realnie myślący polityk, liczący się z faktami i o stanie rzeczy poinformowany, nie może poważnie myśleć o jej oderwaniu od Polski.

Nie chciałbym przytaczać wszystkich, ogólnie znanych argumentów, wykazujących, że istnienie państwa polskiego bez wschodniej Małopolski jest ze względów politycznych, ekonomicznych i psychicznych nie do pomyślenia. Trzeźwy polityk zachodnio-

europyjski liczy się z faktami dokonanymi, a w szeregu ich wybija się na pierwszy plan historia roku 1920, o której niektórzy za mało pamiętają. Rosja z całą nawałą wojsk bolszewickich uderzyła na Polskę. W chwili wielkiego niebezpieczeństwa państwa ententy wnieśli się, proponując załatwienie spornej kwestji na kongresie pokojowym w Londynie, na co się rząd sowiecki nie zgodził. Wówczas mocarstwa koalicyjne pozostawiły Polsce cały ciężar walki o wschodnie granice Polski i jej też pozostawiły bezpośrednio uregulowanie tej sprawy w drodze rokowań między Polską a rządem sowieckim. Wtedy to z całą jaskrawością wyszło na jaw, że kwestja granicy wschodniej jest rzeczą obu państw sąsiadujących, t. j. Polski i Rosji, względnie Ukrainy.

Wojska bolszewickie zajęły znaczną część Galicji wschodniej, a do obrony porwała się cała ludność tej części Rzeczypospolitej, okupując olbrzymimi ofiarami, następujący ustęp zawartego dnia 18 marca

traktatu ryskiego, który postanawia, „że wschodnią granicę Polski, a więc granicę Polski z jednej i Rosji Białorusi i Ukrainy z drugiej strony, stanowi linja... wzdłuż rzeki Zbrucza do ujścia jej do rzeki Dniestr (art 2-gi traktatu pokojowego). Ta linja Zbrucza została zakreślona czerwoną rzeką krwi wówczas ofiarnie przelanej. Rezultat zwycięskiej ofiary polskiej ludności Wschodniej Małopolski znalazł swój wyraz w przyznaniu Polsce tak zw. Wschodniej Galicji. Gdyby Polska była tę wojnę przegrała, byłaby musiała tę część Rzeczypospolitej przyznać sowieckim i cała Europa byłaby musiała uznać ten fakt dokonany. Tak samo musi uznać rezultat odmienny, dla Polski korzystny, gdyż zdaje sobie sprawę z tego, że polska ludność nie walczyła i nie zwyciężała po to, by ktoś trzeci mógł przekreślić owoc jej ofiary. Ententa musi uznać, że skoro w owej chwili ciężkiej i groźnej poruczyła Polsce bezpośrednie rokowania ze swym sąsiadem i bezpośrednio załatwienie spornej granicy — to i rezultat tych zmagających uszanować musi. Ententa i świat cały uznać musi, że i obe-

nie państwo polskie broni wschodnich swych rubieży i że gdyby tej obrony zaniedbało, Galicja Wschodnia stałaby się częścią składową Rosji. W r. 1920 rząd sowiecki, jako oficjalna reprezentacja Rosji i Ukrainy w preliminariach pokojowych (12 października 1920 r.), a następnie w traktacie pokojowym zawartym 13 marca 1921 r. uznał przynależność Wschodniej Małopolski do Rzeczypospolitej, a jeszcze w kwietniu r. 1920 uczyniła to antysowiecka reprezentacja Rzeczypospolitej ukraińskiej w traktacie, zawartym z Petlurą.

Traktat ryski zakończył okres wojny o granicę wschodnią Polski. Weszliśmy w okres pokoju tak pożądanego przez cały świat, przez całe cywilizowane społeczeństwo. Wzruszenie postanowień tego pokoju groziłoby rozpętaniem nowej wojny, nadanie granicy charakteru prowizorycznego czy niepewnego, przedstawianie tej kwestji jako kwestji otwartej, byłoby niejako zaproszeniem Rosji sowieckiej czy przyszłej Rosji do nowej wojny, co by groziło nowym straszliwym kataklizmem o nieobliczalnych skutkach.

Przestępczość wśród nieletnich a nowy projekt ustawy.

Choć już dosyć dawno ustalono, że główny cel kary powinien polegać na poprawie przestępcy, to jednak dotychczasowe środki realizacji tej kary nie zawsze doprowadzają do zadowalniającego wyniku.

Szczególnie daje się to zauważyć w stosunku do nieletnich. Okazuje się, że dotychczasowe rodzaje kar i cała procedura sądowa nie tylko nie poprawiają młodocianych winowajców, lecz naodwrot wprost ich demoralizują.

We wszystkich prawie krajach kulturalnych ukazują się nowe ustawy w tej dziedzinie sądownictwa, pryncypalnie nacisk kładzie się na czynnik wychowania i opieki.

Za wzorem tych państw poszła i Polska; po długich obradach i przygotowaniach, jak

również po zasięgnięciu opinii wybitnych prawników zagranicznych, prawnicy polscy uchwalili nowy projekt ustawy o sądach dla nieletnich, oparty na innych zasadach, niż dotychczasowe.

Podstawą projektu jest podział nieletnich na 2 kategorie: Pierwsza kategoria nieletnich, do których mogą być zastosowane środki tylko wychowawcze, stanowi: 1) nieletnich do lat 13 bez względu na popełnione przestępstwo, 2) nieletnich do lat 17, działających bez rozeznania, lub oddających się włóczęgostwu i nierządowi, 3) nieletnich do lat 17, z którymi rodzice nie mogą sobie dać rady. Do drugiej kategorii zaliczają się nieletni przestępcy, działający z rozeznaniem, t. j. umiarkowanie, jak

